

AI SWEDEN PODCAST

Socialdemokraterna i AI Sweden Podcast

Transkriberat samtal, 2025.

AI Sweden - intervju med Socialdemokraterna

- Parti: Socialdemokraterna
- Förelrädare: Mikael Damberg (ekonomisk-politisk talesperson, riksdagsledamot, tidigare finansminister)
- Programledare: Anders Thoresson
- Källa: AI Sweden Podcast (länk: <https://open.spotify.com/episode/6rAkteSviAZFMu8xbik8R8>)
- Ljudfil: underlag/Socialdemokraterna.mp3
- Transkriberad med: KBLab/kb-whisper-large (faster-whisper)
- Längd: 0:40:24

Transkription

[0:00:05] Och att spela ihop då, tror jag, mellan näringsliv och politik.

[0:00:09] Vi har talat om en tillväxtpakt för Sverige.

[0:00:11] Jag tror att vi behöver göra det.

[0:00:13] Förut har vi låtit alla göra sin grej.

[0:00:15] Nu tror jag att med de stora satsningar som görs,

[0:00:18] inte bara i Kina med deras femårsplaner och så,

[0:00:21] Sydkorea, Singapore,

[0:00:24] länder som vi vanligtvis konkurrerar med innovationsmässigt,

[0:00:28] de gör väldigt stora satsningar.

[0:00:30] Vi måste också välja teknologier där vi ska ligga långt fram i utvecklingen för att hänga med, tror jag.

[0:00:38] Hej och välkomna till

[0:00:39] AI Sweden Podcast.

[0:00:41] Jag heter Anders Thoresson och sitter idag tillsammans med Mikael Damberg,

[0:00:43] ekonomisk-politisk talesperson för Socialdemokraterna och riksdagsledamot.

[0:00:47] Välkommen till AI Sweden Podcast.

[0:00:49] Tack ska du ha, kul att vara här.

[0:00:51] Kul att ha dig här.

[0:00:53] Vi ska prata om artificiell intelligens och politik.

[0:00:56] Jag vill att vi börjar med en bred fråga som inflygning.

[0:01:00] Hur tänker du och Socialdemokraterna att relationen,

[0:01:03] kopplingen mellan politiken och den artificiella intelligensen ser ut?

[0:01:07] Det här är ju en teknologi

[0:01:09] som kommer att påverka allt och hela samhället.

[0:01:13] Så det är klart att det blir en politisk fråga,

[0:01:15] hur vi hanterar det här.

[0:01:17] I grunden kommer Socialdemokraterna,

[0:01:19] inte minst i Sverige, från en väldigt teknikoptimistisk idétradition,

[0:01:23] för vi har sett att när vi använder ny teknologi,

[0:01:26] ligger längst fram i den tekniska utvecklingen,

[0:01:29] så skapas det jobb.

[0:01:30] Vi skapar exportföretag,

[0:01:33] vi får bra löner i företagen

[0:01:36] och vi får också välstånd och en starkare offentlig sektor.

[0:01:39] Det är ju historien om Sverige, hur vi har framgångsrikt använt ny teknologi

[0:01:42] för att bli bättre som land.

[0:01:44] Så den traditionen bär vi med oss.

[0:01:47] Det andra är att AI ändå reser nya frågor om förhållandet kring

[0:01:53] transparens, öppenhet, desinformation, lika behandling.

[0:01:59] Alla de här stora frågorna.

[0:02:02] Och om AI kommer att ta ytterligare steg framöver,

[0:02:05] som många ändå tror att AI kommer att göra, så kan det ju få lite mer

[0:02:09] djupare frågor om hur man organiserar ett samhälle och vad människans roll

[0:02:13] blir i samhällen som präglas av AI.

[0:02:15] Så det är en spännande tid vi lever i,

[0:02:17] men också för en del människor en ganska läskig verklighet

[0:02:21] där man kanske tror att ens eget liv kan påverkas av AI.

[0:02:25] Så en dubbelriktad relation här på något sätt

[0:02:27] där den artificiella intelligensen både blir en möjliggörare

[0:02:31] att åstadkomma ett bättre samhälle,

[0:02:33] men också någonting som man från politikens håll

[0:02:35] behöver hålla koll på, reglera, förhålla sig till så att den inte får

[0:02:39] för negativa konsekvenser?

[0:02:41] Ja, så att AI blir i människans tjänst.

[0:02:43] Det måste ju vara hela poängen.

[0:02:45] AI har ju enorma möjligheter att lösa många av vår tids

[0:02:47] största samhällsutmaningar.

[0:02:49] Allt från välfärd, vi kan leva längre, vi kan behandla sjukdomar,

[0:02:56] vi kan hjälpa människor som tidigare inte fick hjälp.

[0:02:59] Man kan lösa många klimatfrågor med hjälp av ny teknologi och så.

[0:03:06] Man kan få helt nya forskningsgenombrott.

[0:03:09] Genom att tillämpa AI.

[0:03:11] Det finns ju enorma möjligheter med AI:s utveckling.

[0:03:14] Och sen kan det ju bara göra livet lite enklare

[0:03:16] och mindre tråkigt på jobbet.

[0:03:18] Så att AI har ju den här kraften.

[0:03:20] Men det är också lite läskigt för oss som är politiker

[0:03:24] och slåss för en demokratisk utveckling

[0:03:27] att AI också kan användas för desinformation

[0:03:30] för kanske att cybersäkerhetsfrågorna blir ju helt annorlunda

- [0:03:35]** vår nationella säkerhet, vår finansiella system och så.
- [0:03:39]** Så det reser nya frågor med AI som vi måste hela tiden jobba med.
- [0:03:43]** Du touchar på ett antal frågor där som jag tänker att vi ska komma in på.
- [0:03:45]** Men jag skulle vilja hålla kvar vid en sådan inledande frågeställning till.
- [0:03:49]** Och det är ju att när svenskarna gick till valurnorna senast
- [0:03:52]** så var det hösten 2022.
- [0:03:54]** Då hade ChatGPT fortfarande inte lanserats.
- [0:03:57]** Generativ AI var ett relativt okänt begrepp för de breda massorna.
- [0:04:00]** Artificiell intelligens hade det pratats om, men generativ AI var fortfarande nytt.
- [0:04:04]** Så hela den här explosionen har skett under innevarande mandatperiod.
- [0:04:09]** Som politiker i Socialdemokraterna och i riksdagen i stort
- [0:04:12]** hur utmanande blir det att komma till en relativt vit fläck?
- [0:04:18]** Det är både spännande och lite, man tvingas tänka till.
- [0:04:24]** Det är väl en av fördelarna med att hamna i opposition
- [0:04:26]** att man har lite mer tid att tänka.
- [0:04:29]** Inte bara administrera och sådär.
- [0:04:32]** Och driva Sverige framåt med beslut.
- [0:04:35]** Vi har lagt ganska mycket tid på att fundera på hur den här nya världen ser ut.
- [0:04:39]** Inte bara med ny teknologi utan också den här säkerhetspolitiska situationen.
- [0:04:43]** Det här geopolitiska racet mellan USA, Kina, Europa.
- [0:04:49]** Och vi har lagt mycket tid på att fundera
- [0:04:51]** vad ställer det för nya krav på vår moderna tillväxtpolitik?
- [0:04:54]** Hur driver man då politik för att maximera Sverige och Europas möjligheter i den här nya världen?
- [0:05:01]** Och där vill jag väl ändå vara ganska optimistisk.
- [0:05:04]** Det är få andra europeiska länder som har de förutsättningar som Sverige har.
- [0:05:08]** Så sköter vi våra kort.
- [0:05:09]** Så kan vi flytta fram positionerna.

[0:05:11] Men sen reses det också de här lite oroliga frågorna här och nu med politiken.

[0:05:15] Jag möter ganska många unga människor som inte riktigt vet hur AI kommer påverka deras arbetsmarknad.

[0:05:22] Man har gjort en högskoleutbildning.

[0:05:24] Man trodde att det här var ganska säkra kort.

[0:05:26] Och nu känner man:

[0:05:27] Oj, är inträdesjobben på väg att bli färre?

[0:05:31] Blir det svårare för mig att få ett jobb?

[0:05:33] Och det där är ju frågor på riktigt för vanliga människor som funderar över ifall flera års utbildning

[0:05:39] har gett någonting och hur man ska tänka när man utbildar sig.

[0:05:42] Så att politiken får en större roll att också säkra människors trygghet i en tid av omställning.

[0:05:48] Och det tycker jag vi talar lite för lite om i Sverige.

[0:05:50] Men låt oss tala om det då.

[0:05:51] Vad tänker du att politiken behöver göra på det området?

[0:05:55] Det första är att vi måste vara tydliga med människor om hur världen ser ut

[0:06:01] och hur det här påverkar.

[0:06:03] Men jag tror också att vi har ett ansvar för hur trygghetssystemen ser ut.

[0:06:06] Jag tror det är ganska viktigt.

[0:06:07] Det kommer vara helt nya kategorier människor

[0:06:09] som kan riskera att bli av med jobbet i det här teknikskiftet.

[0:06:12] Förut var det ofta arbetare i industrin

[0:06:15] som såg att robotar kom in och effektiviserade.

[0:06:17] Nu kan det vara finanssektorn, banksektorn, juristsektorn,

[0:06:22] tjänstemannasektorn i stort.

[0:06:24] Om man då blir av med jobbet och så tar det ett tag innan man får ett nytt jobb.

[0:06:28] Vilken a-kassa har vi?

[0:06:30] Förut var a-kassan lite...

[0:06:32] En del människor tyckte det var omodernt med a-kassa.

[0:06:34] Det är otroligt modernt att man har en trygghet i väntan mellan ett jobb till ett annat.

[0:06:39] Och sen det andra, vilken utbildning kan man behöva mitt i livet

[0:06:42] för att vara up-to-date?

[0:06:43] Man kanske har en bra utbildning

[0:06:45] men den är inte anpassad för den AI-teknologi som idag finns.

[0:06:49] Hur bättrar man på sin utbildning

[0:06:51] så att man faktiskt står sig stark på arbetsmarknaden?

[0:06:54] Så jag tror att den här offentliga tryggheten

[0:06:57] blir viktig för människor i sina turbulenta tider.

[0:07:00] En sista spaning på det här, det blir lite långt,

[0:07:02] men det är ju att varför har Sverige och svenskarna

[0:07:04] varit så öppna för ny teknologi, testat nya saker?

[0:07:07] Jag tror att det har att göra med att människor

[0:07:09] känt trygghet. Varför är svenska fackförbund ganska öppna

[0:07:12] för omorganiseringar, vi lägger ner en verksamhet?

[0:07:15] Jo, därför att vi har haft trygghet.

[0:07:17] Om fackföreningar känner att det inte finns någon trygghet,

[0:07:20] då kommer de säga nej till förändringar

[0:07:22] och då kommer vi inte vara tillräckligt snabba i den här förändringen.

[0:07:24] Det här är ett modernt sätt att se på det svenska välfärdssamhället

[0:07:27] som kan vara väldigt viktigt i såna här teknikskiften.

[0:07:30] Jag kommer vilja borra lite mer i det, men du sa här inledningsvis

[0:07:33] när jag ställde den här frågan att det är också viktigt

[0:07:35] att vara tydlig gentemot svenskarna om hur världen ser ut.

[0:07:39] Vad är det för värld du ser och vad är det för förändring du ser?

[0:07:43] Att det inte ser ut som för tio år sedan.

[0:07:46] Att geopolitiken spelar en mycket större roll.

[0:07:49] Vi har vant oss vid en värld där vi handlar ganska fritt

[0:07:52] med andra länder, där vi har låga tullar,
[0:07:55] där man kan operera överallt i hela världen.
[0:07:58] Idag ser det annorlunda ut.
[0:08:00] Nu reses det tullar, nu lägger länder handelshinder,
[0:08:03] försöker försvara sig själva, begränsar marknader.
[0:08:06] Det gör det svårare för svenska företag att operera
[0:08:09] i den här nya världen.
[0:08:11] Och vi måste fundera på hur hjälper vi svenska företag
[0:08:13] eller europeiska företag att ha en bra hemmamarknad i Europa
[0:08:16] men också kunna handla med fler.
[0:08:18] Så det där är en förändring.
[0:08:20] En annan är att det sker teknikutveckling
[0:08:22] som går mycket snabbare.
[0:08:24] Så det tempo vi har valt oss i i Sverige
[0:08:27] kommer inte att räcka.
[0:08:29] Vi är innovationsledare fortfarande.
[0:08:31] Vi är nummer tre i hela världen på innovation.
[0:08:33] Det har varit att vi hela tiden tar små steg,
[0:08:35] blir bättre och bättre.
[0:08:37] Nu kommer teknikskiften som kan helt
[0:08:39] vända branscher, teknologier.
[0:08:42] Och då måste Sverige vara med i de här teknikskiftena
[0:08:45] och arbeta snabbare.
[0:08:46] Det måste alla länder göra.
[0:08:48] Jag tror Sverige har ganska goda förutsättningar för det
[0:08:50] men vi måste vara medvetna om att det går snabbare.
[0:08:52] Vilka förutsättningar ser du att Sverige har?
[0:08:55] Allt från att vi har en välutbildad befolkning
[0:08:58] vi accepterar förändring
[0:09:01] vi gillar att testa nytt.

[0:09:03] Vi har ett energisystem i Sverige
[0:09:05] som i princip är fossilfritt.
[0:09:07] Vi har EU:s lägsta elpris
[0:09:09] det är inte oväsentligt när vi talar om digital utveckling
[0:09:12] och vart vi ska ha väg framåt.
[0:09:14] Vi har dessutom
[0:09:16] vi är väldigt starka på forskning och utveckling.
[0:09:19] Vi är ett av de länder i världen
[0:09:21] som lägger mest pengar på forskning och utveckling.
[0:09:24] Både offentligt men framförallt privat.
[0:09:27] Och att spela ihop då, tror jag,
[0:09:29] mellan näringsliv och politik.
[0:09:31] Vi har talat om en tillväxtpakt för Sverige.
[0:09:33] Jag tror att vi behöver göra det
[0:09:35] för förut har vi låtit alla göra sin grej.
[0:09:37] Nu tror jag att med de stora satsningar
[0:09:39] som görs, inte bara i Kina
[0:09:41] med deras femårsplaner och så.
[0:09:43] Sydkorea, Singapore,
[0:09:45] länder som vi vanligtvis
[0:09:47] konkurrerar med innovationsmässigt
[0:09:49] de gör väldigt stora satsningar.
[0:09:51] Vi måste också välja teknologier
[0:09:53] där vi ska ligga långt fram i utvecklingen för att hänga med.
[0:09:55] När jag har gjort research inför det här samtalet med dig
[0:09:57] så har den här tillväxtpakten dykt upp.
[0:09:59] Kan du beskriva vad är den
[0:10:01] och vad ska den bidra med?
[0:10:02] Jag tror att vi måste tänka lite mer som AB Sverige här.
[0:10:05] Vi är bara 10 miljoner invånare, vi är inte så många.

[0:10:07] Och då tror jag att vi måste bestämma
[0:10:09] oss för att i vårt lilla land ska vi vara
[0:10:11] ligga långt framme i teknikutvecklingen
[0:10:13] på några områden som kommer
[0:10:15] vara helt avgörande för samhället
[0:10:17] men också för näringslivets utveckling.
[0:10:19] Det liknar väldigt mycket det IVA har
[0:10:21] gjort, Ingenjörsvetenskapsakademin
[0:10:23] under Marcus Wallenberg
[0:10:25] som har tagit fram ett program som jag tror heter
[0:10:27] Framtider i Sverige eller någonting sånt
[0:10:29] som handlar om att våga
[0:10:31] välja teknologiområden där vi satsar
[0:10:33] både från det offentliga och privat
[0:10:35] med kapital för att ligga långt fram.
[0:10:37] Det kan handla om kvantteknologi
[0:10:39] det kan handla om AI, det kan handla om
[0:10:41] biotech, det kan handla om teknologier
[0:10:43] som vi tror har väldigt stor betydelse.
[0:10:45] Och gör vi gemensamma satsningar, har lite mer
[0:10:47] färdplaner framåt, då kan vi tävla
[0:10:49] med andra länder som gör väldigt stora
[0:10:51] satsningar. Annars finns risken att vi
[0:10:53] spretar ut allting och att vi inte
[0:10:55] blir tillräckligt duktiga och snabba framåt.
[0:10:57] Så att göra ett antal medvetna
[0:10:59] teknikval om var ska vi få
[0:11:01] störst effekt på trippelhelix samverkan?
[0:11:03] Verkligen. Jag tror inte att trippelhelix
[0:11:05] hjälp räcker längre. Det är lite för löst.

[0:11:07] Jag tror att man också måste ha en strategi
[0:11:09] styrning. Många länder börjar nu skaffa sig
[0:11:11] technology officers
[0:11:13] i regeringskansliet till exempel
[0:11:15] för att teknologin påverkar
[0:11:17] många samhällssektorer så pass
[0:11:19] mycket och alla har inte
[0:11:21] koll på de här teknologierna, vad det kan få
[0:11:23] för konsekvenser. Jag tror att
[0:11:25] Sverige AB behöver ha koll på
[0:11:27] framtidens teknologier och titta
[0:11:29] på var vi är starka forskningsmässigt,
[0:11:31] var har vi starka näringslivskluster,
[0:11:33] var måste vi vara med och konkurrera
[0:11:35] för att vara relevanta om fem och tio år.
[0:11:37] Om man går in och
[0:11:39] kollar på er webbplats, då har ni
[0:11:41] fyra punkter när ni beskriver
[0:11:43] en socialdemokratisk AI-politik
[0:11:45] och där är den första punkten:
[0:11:47] Investera i svensk teknologiutveckling.
[0:11:49] Är det det vi är inne på här eller finns det andra delar
[0:11:51] som faller in under det också?
[0:11:53] Det kan det göra. Definitivt.
[0:11:55] Det kan vara en väldigt viktig del av det här.
[0:11:57] Finns det mer saker
[0:11:59] som du ser under den här rubriken?
[0:12:01] Ja, men sen handlar det ju om
[0:12:03] när vi ser på AI-utveckling så handlar det ju
[0:12:05] väldigt mycket om kompetens, eller hur?

[0:12:07] Och kompetens kommer inte i ett vakuum.
[0:12:09] Det bygger ofta på beräkningskraft.
[0:12:11] Det bygger på
[0:12:13] vilken teknik man har tillgänglig
[0:12:15] för att kunna jobba och forska.
[0:12:17] Jag tror att Wallenbergs
[0:12:19] stora forskningssatsningar på AI
[0:12:21] har haft väldigt stor betydelse.
[0:12:23] Alla de disputerade som har kommit
[0:12:25] ut av det här, där samhället har mött upp
[0:12:27] inte med riktigt lika mycket pengar
[0:12:29] men ändå hjälpt till i de här satsningarna
[0:12:31] har betytt jättemycket för Sveriges AI-utveckling.
[0:12:33] Så det handlar ju också om
[0:12:35] att kunna ha den infrastruktur som krävs
[0:12:37] för att kunna vara relevant på de här
[0:12:39] teknikområdena.
[0:12:41] En annan punkt på den här listan,
[0:12:43] den tredje, den andra är samverkansprogram för AI
[0:12:45] och det känns som att det har vi varit inne och touchat
[0:12:47] på här också då. Men driva global reglering
[0:12:49] utav AI-teknologin.
[0:12:51] Ja, det är kanske de här
[0:12:53] mer negativa delarna av AI
[0:12:55] som under de här lite...
[0:12:57] När man tittar på AI-utveckling så drivs de
[0:12:59] av väldigt stor utsträckning av ett antal
[0:13:01] stora globala bolag.
[0:13:03] En del av ägarna till det här
[0:13:05] har haft en del ganska knepiga

[0:13:09] problematiska uppfattningar om hur det här
[0:13:11] ska påverka världen och hur man
[0:13:13] respekterar demokrati och annat.
[0:13:15] Och sen har vi också de här mer ödesfrågorna
[0:13:17] om vapensystem i framtiden
[0:13:21] och så. Så jag tror att det är ganska viktigt
[0:13:23] att sträva efter att både
[0:13:25] ha standarder och regler
[0:13:27] på global nivå som reglerar detta.
[0:13:29] Det kommer ju inte vara enkelt.
[0:13:31] Det fattar jag också. Men Sverige
[0:13:33] måste sträva efter att vara med i sådana diskussioner
[0:13:35] därför att det kommer att avgöra
[0:13:37] hur befolkningen och medborgar
[0:13:39] ser på AI och teknologi över tid.
[0:13:42] För om det kommer väldigt mycket
[0:13:44] elakt utav AI, alltså
[0:13:46] AI som inte är ansvarsfull,
[0:13:48] då kommer människor
[0:13:49] börja reagera mot AI
[0:13:51] och då får vi inte den här kraften framåt
[0:13:53] som vi behöver.
[0:13:55] Till och med USA har ju, trots att man inte
[0:13:57] säger det, har ju väldigt mycket diskussioner
[0:13:59] om var går gränserna för AI och hur ska man göra med det.
[0:14:02] Så att Europa behöver
[0:14:04] ha en diskussion med andra globala partner
[0:14:06] om hur man tar det här vidare.
[0:14:07] Och tänker du att det är en röst som Sverige
[0:14:09] ska stå för själv eller är det i det europeiska sammanhanget?

[0:14:11] Nej, jag tror att Sverige kan vara, jag tror att vi
[0:14:13] ibland underskattar vår egen roll
[0:14:15] och betydelse. Alltså vi har
[0:14:17] teknologikunnande som är otroligt.
[0:14:19] Den här stan, bara vi är nu i Stockholm,
[0:14:21] Stockholmsregionen slår ju
[0:14:23] långt över sin vikt i form av
[0:14:25] techbolag.
[0:14:27] Så att vi har många
[0:14:29] intressenter i den här sektorn
[0:14:31] och vi har en respekt internationellt
[0:14:33] och vi är också en pålitlig partner.
[0:14:35] Vi gillar att handla med andra
[0:14:37] men vi vill göra det med schyssta regler
[0:14:39] och respekt för varandra.
[0:14:41] Vi har också en del forskningssatsningar i Sverige
[0:14:43] där man tittar på de här etiska frågorna
[0:14:45] kring AI och så. Och då ska vi vara med.
[0:14:47] Men jag tror inte att Sverige kommer att dominera
[0:14:49] de här diskussionerna. Men vi ska vara med i det.
[0:14:51] Det är en del av en ansvarsfull
[0:14:53] AI-politik på lång sikt.
[0:14:55] Den sista punkten är väldigt specifik
[0:14:57] nämligen att se över det immaterialrättsliga
[0:14:59] regelverket.
[0:15:01] Inte helt enkelt men vi har ju
[0:15:03] vi har ju nu ganska
[0:15:05] ganska stora rättsprocesser globalt sett
[0:15:07] där olika kreativ
[0:15:09] branscher undrar ifall de har fått betalt

[0:15:11] av AI-bolagen eller inte.
[0:15:13] Om man har använt deras
[0:15:15] material på ett olovligt sätt.
[0:15:17] Och jag tror att om man ska driva
[0:15:19] innovation långsiktigt
[0:15:21] så måste de som innoverar
[0:15:23] de som skapar också få ersättning
[0:15:25] för det. För det har varit en viktig
[0:15:27] princip för Sverige. Vi har slagits
[0:15:29] för innovations
[0:15:31] de här rättigheterna
[0:15:35] därför att vi ser att annars kommer ingen
[0:15:37] vilja göra de investeringar
[0:15:39] som krävs för att utveckla saker och ting.
[0:15:41] Och det behöver inte bara vara musikbranschen.
[0:15:43] Det är forskningsfält, det är
[0:15:45] innovatörer i övrigt. Men just nu
[0:15:47] är kulturskaparna lite i huvud...
[0:15:49] eftersom de håller på med språk.
[0:15:51] Så det är en viktig fråga.
[0:15:53] Och jag tycker att vi har lite
[0:15:55] att lära världen här också. Vi har vårt unika
[0:15:57] STIM-system
[0:15:59] som ledde till
[0:16:01] också teknologisk utveckling
[0:16:03] kring Spotify och andra.
[0:16:05] Jag vet att många kulturskapare inte tycker
[0:16:07] att Spotify betalar artisterna tillräckligt mycket.
[0:16:09] Men det finns ju innovation att göra
[0:16:11] på området där också

[0:16:13] en AI-utveckling inte
[0:16:15] slår sönder innovationssystem
[0:16:17] runt om i Sverige.
[0:16:18] Hur ser ni på en balans här mellan
[0:16:20] upphovsrättsinnehavarnas intressen
[0:16:22] men också de värden som vi nämner här
[0:16:24] kan skapas med hjälp av den här tekniken?
[0:16:26] Vi pratar om suveräna
[0:16:28] europeiska språkmodeller.
[0:16:30] De måste tränas på nånting och så vidare.
[0:16:32] Hur resonerar ni kring det, Socialdemokraterna?
[0:16:35] Jag tror att det är ganska många som är väldigt
[0:16:37] benägna att vara med och bidra i det här.
[0:16:39] Jag tror att det är många inom de här
[0:16:43] sektorerna, forskning, utveckling
[0:16:45] eller forskningssammanhang, universitetssammanhang.
[0:16:49] Kanske tidningar
[0:16:51] som producerar väldigt mycket
[0:16:53] är nog intresserade av att vara med
[0:16:55] om det finns ett regelverk
[0:16:57] om vi har bestämt spelreglerna
[0:16:59] för detta, eller hur?
[0:17:01] Det är mer det det handlar om.
[0:17:03] Jag tror inte att det finns ett enormt motstånd
[0:17:05] från att vara med och bygga bättre
[0:17:07] och kanske europeiskt anpassade språkmodeller.
[0:17:09] Det finns ju ett intresse i detta.
[0:17:11] Men det är en viktig diskussion tror jag.
[0:17:13] Den är inte enkel, det fattar jag också.
[0:17:15] Det här bockar man inte av första dagen på jobbet.

[0:17:17] Men jag tror att vi har ett ansvar
[0:17:19] för att fundera över de här frågorna.
[0:17:21] Men låt oss bocka av vad man skulle kunna göra
[0:17:23] under kommande mandatperiod.
[0:17:25] Vilka politiska beslut tror du är viktiga
[0:17:29] för att åstadkomma den här utvecklingen?
[0:17:31] Du pratar om att stärka svenska företag
[0:17:33] med hjälp av innovationen.
[0:17:35] Att måla upp en bild där man som enskild medborgare faktiskt känner
[0:17:39] tillit till AI och inte bara en skräck inför den.
[0:17:41] Så att man är öppen för den här fortsatta innovationen.
[0:17:43] Ett hållbart ersättningssystem och så vidare.
[0:17:47] Men jag tror att de där frågorna är lite stora
[0:17:51] om man börjar i den ändan.
[0:17:53] Jag tror att man måste fokusera på där AI gör skillnad för människor.
[0:17:55] Eller hur? Det är ju där.
[0:17:57] Och då har vi, ta bara i välfärden
[0:17:59] hur mycket AI skulle kunna underlätta.
[0:18:03] Ta två helt olika exempel.
[0:18:05] Alltså sjukvården.
[0:18:06] Det läggs väldigt mycket tid och kraft på dokumentation
[0:18:09] på beslut kring recept och behandlingar.
[0:18:14] Omständliga processer, ganska dåliga journalsystem.
[0:18:18] Vi har sett ganska dyra upphandlingar av enorma system
[0:18:22] som inte riktigt levererar det man tänker.
[0:18:24] Jag tror att i välfärden finns det på många olika sätt
[0:18:27] en enorm möjlighet att gå direkt till medborgarna
[0:18:30] eller de anställda och fundera på hur kan vi underlätta dina liv.
[0:18:34] Och det finns många sådana lösningar som nu växer upp för att frigöra kraft

[0:18:39] Vi kanske inte skulle ha läkarbrist om läkarna hade mer tid för patienterna.

[0:18:43] Att vara socialsekreterare idag

[0:18:45] och ta hand om struliga ungdomar eller människor med stora problem.

[0:18:48] Det är enormt mycket av deras tid som läggs på dokumentation.

[0:18:51] Tänk om de istället kunde träffa sina klienter, människor att hjälpa.

[0:18:55] Eller ta ett helt annat exempel.

[0:18:57] Vi har problem med organiserad brottslighet i Sverige.

[0:18:59] Eller hur?

[0:19:00] Och nu gör vi mycket för att skärpa straff och bygga ut polis

[0:19:03] och ge nya verktyg.

[0:19:05] Men ett område som vi har pekat på är den ekonomiska brottsligheten.

[0:19:08] Alla de här gängen

[0:19:09] vill tvätta sina pengar, de vill få sina pengar vita.

[0:19:12] Att använda AI nu för att ge sig på den kriminella ekonomin.

[0:19:16] Göra svarta sektorer vita.

[0:19:18] Omöjliggöra för de här gängen och kriminella organisationerna

[0:19:22] att operera i fastighetssektorn,

[0:19:25] tvätta sina pengar via bank.

[0:19:27] Det finns en enorm möjlighet att använda AI

[0:19:30] för att också göra konkurrens schysst.

[0:19:34] Att se till att de här kriminella inte får operera i Sverige.

[0:19:39] Det finns möjligheter på många olika områden.

[0:19:42] I ett Sverige som byggs på en socialdemokratisk politik framöver.

[0:19:47] Du har varit inne på det lite grann, men kan du utveckla mer?

[0:19:50] Var ser du att AI kommer kunna bidra till

[0:19:54] att bygga det Sverige som ni skulle vilja ha?

[0:19:57] Jag tror att AI kommer att påverka i princip alla sektorer på olika sätt.

[0:20:01] Så det är nästan svårt att välja sektorer.

[0:20:04] Det här är en ny teknologi som kommer förändras

- [0:20:09]** redan börja förändra det sätt vi lever på.
- [0:20:12]** Det går inte att välja sektorer på det sättet.
- [0:20:15]** Men man kan ju sitta på områden som kan göra nytta.
- [0:20:18]** Det kommer avgöra mycket av konkurrenskraft i näringslivet.
- [0:20:22]** Så de näringslivsgrenar där AI kan användas idag
- [0:20:27]** de bolag som använder det kommer att få ett försteg
- [0:20:30]** och då måste Sverige finnas med i det här och finnas med i utvecklingen.
- [0:20:35]** Jag har nämnt välfärdsutvecklingen där jag tror att det kan ge jättemycket
- [0:20:39]** både i sjukvård, i att frigöra tid och kraft
- [0:20:45]** och energisystem. Vi talar energipolitik som en nyckel.
- [0:20:48]** AI används redan idag för att optimera system.
- [0:20:53]** Det finns så mycket att göra.
- [0:20:56]** Jag var i Örebro och tittade på ÖBO, deras allmännytta
- [0:21:01]** som för 15 år sedan anställde en ingenjör för att energieffektivisera.
- [0:21:07]** Och så sa han, jag vill inte jobba med tvätt
- [0:21:09]** tvättstugorna. Det är bra att effektivisera tvättstugorna.
- [0:21:12]** Jag vill bygga industriellt.
- [0:21:13]** Jag har AI-lösningar för att styra flödena mellan olika fastigheter.
- [0:21:18]** Koppla ihop oss med uppvärmningsfrågorna.
- [0:21:25]** Jobba ihop med Svenska kraftnät för att inte överbelasta nätet.
- [0:21:29]** Se till att bilarna kan i nästa steg kopplas upp i det här.
- [0:21:33]** Det finns enorma energimängder att spara och effektivisera
- [0:21:36]** när vi jobbar med ny teknologi som gör att
- [0:21:39]** våra behov kan se annorlunda ut i framtiden.
- [0:21:41]** Jag tycker det här är spännande.
- [0:21:43]** Men den svåra frågan här tycker jag långsiktigt är
- [0:21:46]** hur ser vi till att AI-utvecklingen också bygger mer värde i Sverige
- [0:21:51]** och i Europa.
- [0:21:52]** För jag är lite orolig för att vi betalar ganska mycket licenser.

[0:21:56] Vi bygger mycket datacenters nu runt om i Sverige.

[0:22:00] Amerikanska jättar och flera av dem kommer att vilja bygga här

[0:22:03] och ska göra det för att vi ska få bättre molntjänster eller vad det är.

[0:22:07] Men vi kan inte lägga all värdeutveckling

[0:22:09] kring AI kring de här amerikanska bolagen.

[0:22:12] Så vi måste vara lite smartare också.

[0:22:14] Hur bygger man en industri i den här AI-världen?

[0:22:17] För annars kommer de länder som har byggt AI-bolagen

[0:22:21] och inte minst mjukvaran kopplat till AI

[0:22:24] kommer att ta hem vinsterna i det här.

[0:22:26] Och det tror jag, det måste vi fundera mer på.

[0:22:28] För det är en autonomifråga, det är en säkerhetsfråga.

[0:22:31] Men framförallt för mig som tidigare finansminister

[0:22:33] så är det en finansiell fråga.

[0:22:35] Vilket välstånd ska vi ha i framtiden

[0:22:37] om välståndet också kommer till Sverige.

[0:22:39] Svenska och europeiska företag har en större del

[0:22:43] i hela den här teknikstacken

[0:22:45] inte bara uppe i ett användarlager

[0:22:47] utan längre ner också.

[0:22:49] Vi måste ner om vi vill bygga mer värde

[0:22:51] och det kanske inte är så att vi kan

[0:22:53] jag är inte säker på, med ny teknologi kanske det inte är nödvändigt

[0:22:55] att vara hela vägen ner

[0:22:57] men man måste ta en större del av stacken

[0:22:59] för att få en större del av värdet

[0:23:01] och det blir också en intressant diskussion.

[0:23:03] Vi har skrivit, jag som är så teknikoptimist

[0:23:05] har jag ändå skrivit en artikel

[0:23:07] där jag tillsammans med Fredrik Olovsson sagt

[0:23:09] att vi måste kunna göra någon form av prioriteringar
[0:23:11] kring vårt elsystem.
[0:23:13] Det kan inte vara så att vi bara säljer mark
[0:23:15] till amerikanska bolag
[0:23:17] som väljer att investera i Sverige
[0:23:19] och som tar all vår effekt och el.
[0:23:21] Det måste finnas ett krav på dem.
[0:23:23] Värmen som kommer efter
[0:23:25] ska in i ett fjärrvärmesystem.
[0:23:27] Bygger man här
[0:23:29] så måste man bidra till energiproduktionen.
[0:23:31] Bygger man här så måste man också göra
[0:23:33] andra satsningar för att det här
[0:23:35] utvecklar och skapar värden i Sverige
[0:23:37] och det är intressant att det finns en del europeiska
[0:23:39] och svenska initiativ där man
[0:23:41] bygger sig ner i stacken och försöker
[0:23:43] bygga mer av
[0:23:45] värdeutveckling också i Sverige och Europa.
[0:23:47] Det tror jag är en viktig diskussion för oss.
[0:23:49] Tror du att det där är någonting som marknaden
[0:23:51] kommer lösa på egen hand eller kommer det behöva
[0:23:53] politiska beslut för att styra
[0:23:55] utvecklingen åt den här ökade europeiska
[0:23:57] och svenska suveräniteten tror du?
[0:23:59] Men Europa har ju redan en sån diskussion
[0:24:01] där Europa känner sig allt för beroende
[0:24:03] av en del andra länder.
[0:24:05] Ett väldigt stort land till exempel i väster
[0:24:09] och det pågår en sån diskussion

[0:24:11] och vårt finansiella system är nästan
[0:24:13] helt uppbyggt på
[0:24:15] amerikanska lösningar. Nu pågår
[0:24:17] en diskussion i euroländerna
[0:24:19] om att man behöver skapa en digital euro.
[0:24:21] Det handlar ju inte bara om att
[0:24:23] det är bra med en digital euro. Det handlar ju också om
[0:24:25] att bygga den infrastruktur som Europa
[0:24:27] kan behöva för att vara lite mer
[0:24:29] oberoende och kunna ha ett alternativ
[0:24:31] om det skulle gå riktigt illa
[0:24:33] i det amerikanska systemet på något sätt.
[0:24:35] På samma sätt så finns det en ökad
[0:24:39] säkerhetspolitisk dimension av det här.
[0:24:41] Att vi måste
[0:24:43] i vissa system ha
[0:24:45] alternativ i alla fall. Att vi inte är helt
[0:24:47] beroende av en leverantör eller
[0:24:49] en aktör och det tror jag
[0:24:51] kommer att påverka europeiska beslut
[0:24:53] och det kan vara en fördel för Sverige igen.
[0:24:55] För vi är ganska långt framme i den här utvecklingen.
[0:24:57] Det talas mycket om Tyskland
[0:24:59] eller om Frankrike som stora länder
[0:25:01] men om du tittar var kunskapen
[0:25:03] och kompetensen och var bolag
[0:25:05] de facto byggs
[0:25:07] så har vi en ganska stark position i Sverige.
[0:25:09] En hel del av de frågorna som du pekar på nu
[0:25:12] det är ju, tänker jag

[0:25:15] stora infrastrukturfrågor
[0:25:17] på sätt och vis
[0:25:19] och de löser vi ibland i Sverige
[0:25:21] genom blocköverskridande
[0:25:23] flerpartiöverenskommelser. Finns det saker
[0:25:25] som du tror inte är partipolitiska
[0:25:27] utan som skulle må bra av de här
[0:25:29] breda överenskommelserna?
[0:25:31] Ja, men i många frågor
[0:25:33] som handlar om hur Europa ska ha sin
[0:25:35] konkurrenskraft eller så
[0:25:37] så brukar vi inte vara oöverens.
[0:25:39] Det är inte så att det är här
[0:25:41] det dominerar den politiska debatten
[0:25:43] och så. Jag tror att det snarare
[0:25:45] handlar om att Sverige
[0:25:47] måste visa kanske lite tydligare
[0:25:49] politiskt ledarskap. Vart ska vi?
[0:25:51] Vad är våra prioriteringar?
[0:25:53] Och det underlättar
[0:25:55] för näringslivet att göra rätt
[0:25:57] prioriteringar eller kunna spela med
[0:25:59] i det offentliga.
[0:26:01] Däremot så tycker jag på andra delar
[0:26:03] tycker jag inte riktigt.
[0:26:05] Jag tycker tyvärr finns det fortfarande
[0:26:07] en för lång
[0:26:09] den sittande regeringen
[0:26:11] med Sverigedemokraterna har ju valt att
[0:26:13] försämra a-kassan just nu.

[0:26:15] Jag tror att det är kortsiktigt tänkt
[0:26:17] jag tror att det leder till att vi
[0:26:19] får en befolkning som är mer orolig
[0:26:21] kommer bli mer
[0:26:23] osäker på förändring
[0:26:25] dessutom har vi haft det här
[0:26:29] världsunika systemet som vi var med och
[0:26:31] byggde upp i min tid i regeringen
[0:26:33] tillsammans med parterna om
[0:26:35] omställningsstudiestöd, att man faktiskt kan
[0:26:37] omskola sig mitt i livet
[0:26:39] procent av lönen upp till ett visst tak.
[0:26:41] Det är världsunikt.
[0:26:43] Det kanske är det mest
[0:26:45] framtidssäkrade utbildningssystem
[0:26:47] som finns på den här planeten
[0:26:49] men det har inte riktigt funkat fullt ut.
[0:26:51] Det har varit lite underfinansierat
[0:26:53] det har tagit lång tid. Utbildningsutbudet
[0:26:55] finns inte alltid där för de här
[0:26:57] utbildningarna som behövs.
[0:26:59] Om vi vårdar det så har vi unika
[0:27:01] tillgångar också utifrån ett
[0:27:03] perspektiv som handlar om människorna
[0:27:05] i AI och det tror jag inte man ska
[0:27:07] glömma bort i den här processen.
[0:27:09] Er främsta tanke kring hur man ska
[0:27:11] hantera den här oron som finns
[0:27:13] på arbetsmarknaden och de arbetsuppgifter
[0:27:15] eller arbetstillfällen som faktiskt kommer att försvinna?

[0:27:17] Det tror jag. Och sen titta på ungdomssidan.
[0:27:19] Jag tror att just nu har vi en väldigt hög
[0:27:21] ungdomsarbetslöshet i Sverige.
[0:27:23] Jag tycker regeringen har tagit väldigt få initiativ
[0:27:25] på det här området och det behöver inte bara handla
[0:27:27] om AI.
[0:27:29] Men att vi har
[0:27:31] studenter som nu kanske har gått tre och ett halvt
[0:27:33] fyra år på universitetet
[0:27:35] och kommer ut och möter arbetslöshet
[0:27:37] det är ingen
[0:27:39] bra signal till Sveriges unga.
[0:27:41] Vi har en lågkonjunktur
[0:27:43] som har bitit sig fast. Mycket av det här
[0:27:45] kan ju vara lågkonjunkturen. Vi vet att när
[0:27:47] lågkonjunkturen vänder så brukar unga få jobb tidigare
[0:27:49] men det finns en begynnande diskussion
[0:27:51] att det kan också vara de här inträdesjobben
[0:27:53] som har försvunnit. Då har vi föreslagit
[0:27:55] kan vi inte jobba lite mer med trainee-platser?
[0:27:57] För det är ofta så att man inte får
[0:27:59] det där första jobbet därför att man inte haft ett arbete.
[0:28:01] Det blir liksom moment 22
[0:28:03] för de unga och här tror jag
[0:28:05] både det offentliga men kanske också privata företag
[0:28:07] måste visa lite framfötter.
[0:28:09] Och visa Sveriges unga som faktiskt
[0:28:11] utbildar sig på universitet
[0:28:13] för en framtid att vi tar vara
[0:28:15] på den kompetensen nu och ser det

[0:28:17] som en tillgång i den här ganska stökiga
[0:28:19] tiden. Finns det någonting politiken
[0:28:21] kan hjälpa till med för att det ska ske?
[0:28:23] Vi tänker oss att vi från offentliga
[0:28:25] sidan skulle kunna också
[0:28:27] ta fram egna traineeplatser
[0:28:29] Vi har ju många tjänstemannajobb
[0:28:31] i den offentliga sektorn som är jätteviktiga
[0:28:33] i statliga bolag
[0:28:35] och annat där vi skulle kunna
[0:28:37] kunna leda ett program och visa att det
[0:28:39] går att skola in en ny ung generation
[0:28:43] på arbetsplatserna och ta vara på deras kompetens.
[0:28:45] Och jag tror att många delar av näringslivet
[0:28:47] också kan visa det intresset.
[0:28:49] Ser du att det finns några stora politiska skiljelinjer,
[0:28:53] konfliktlinjer i hur Sverige
[0:28:55] ska förhålla sig till den artificiella intelligensen?
[0:28:59] Vet inte.
[0:29:01] Nej, jag hoppas inte det, höll jag på att säga.
[0:29:04] Men det är klart att det blev lite
[0:29:07] ett hack i kurvan tycker jag när AI-kommissionen
[0:29:09] kom med sitt arbete, valde att förkorta tiden
[0:29:13] för hela deras arbete för de tyckte det var så
[0:29:15] bråttom och sen hände det ingenting
[0:29:17] och nu har det kommit, men det tog väldigt lång tid.
[0:29:19] Jag tror man skulle behövt, och vi sa då,
[0:29:22] vi är beredda att jobba ihop med regeringen.
[0:29:24] Vill ni träffa oss i oppositionen?
[0:29:27] Ska vi göra någon deal ihop för att komma

[0:29:29] vidare framåt tillsammans?

[0:29:31] Det visade inget intresse för det.

[0:29:33] Jag är lite rädd för att vi lever i en tid

[0:29:35] som är lite smittad av det internationella politiska klimat

[0:29:39] för många av de här frågorna borde vi inte vara oöverens om.

[0:29:43] Det är liksom inte där vi börjar den politiska debatten.

[0:29:46] Så jag tror att de flesta partier ser

[0:29:49] möjligheter med AI, men ser också en del risker

[0:29:51] som vi måste ta höjd för.

[0:29:53] De här möjligheterna, när jag frågade dig om

[0:29:55] vilka sakpolitiska områden där du ser

[0:29:57] att det här kommer kunna bidra till

[0:29:59] att bygga ett Sverige så som du vill ha det,

[0:30:01] så har du svårt att peka ut något område?

[0:30:03] Nej, jag vill inte.

[0:30:05] Det är ju det som blir lite fel.

[0:30:07] Tror vi att AI bara är en teknologi

[0:30:09] som kommer att påverka en sektor?

[0:30:11] Jag tror inte det. Det är därför jag håller emot.

[0:30:13] Men ta då life science.

[0:30:16] Ta produktion, eller industri.

[0:30:19] Ta utbildning över tid.

[0:30:25] Ta energisektorn.

[0:30:31] Ta forskningsutveckling.

[0:30:34] Det är många sektorer.

[0:30:36] Jag hade inte tänkt pressa dig på att välja.

[0:30:39] ställa en annan fråga istället.

[0:30:42] Det innebär att den artificiella intelligensen

[0:30:44] kommer bli en central del i alla departement

[0:30:47] och bör vara en central del i alla departement

[0:30:50] för den kommer påverka alla sakpolitiska områden.

[0:30:53] Om ni blir ett regeringsparti i höst,

[0:30:56] hur kommer ni att organisera

[0:31:00] AI i regeringskansliet?

[0:31:03] Det är inte jag som bestämmer det.

[0:31:05] Det är statsministern som bestämmer vem som,

[0:31:09] hur regeringskansliet organiseras.

[0:31:11] Men jag tror att det är viktigt

[0:31:13] att det ändå får en tyngd.

[0:31:15] Och genom att vi har talat om den här tillväxtpakten

[0:31:17] som Magdalena Andersson har sagt att hon vill ha

[0:31:19] med näringslivet.

[0:31:21] Det går inte att ha en tillväxtpakt utan att diskutera AI.

[0:31:24] Det går inte.

[0:31:25] Och då blir ledarskapet kanske också

[0:31:27] på en något högre nivå.

[0:31:29] Att det blir en viktig del av svensk syn på hur tillväxt drivs

[0:31:33] och produktivitet kan utvecklas i vårt land.

[0:31:35] Sen kan man organisera det på massa olika sätt.

[0:31:37] Jag tror att bara låta

[0:31:39] det ligga på ett departement.

[0:31:41] Det tror jag är svårt.

[0:31:43] Därför att det leder fel.

[0:31:45] Men frågan är, har vi tillräcklig kompetens

[0:31:47] i ett regeringskansli för att hantera

[0:31:49] det här teknologiskiftet

[0:31:51] och hur bygger vi också samarbete

[0:31:53] med näringslivet så att vi blir uppdaterade

[0:31:55] kontinuerligt. Det tror jag man bör fundera på.

[0:31:57] Hur jobbar ni med de frågorna?

[0:31:59] Just det här att som parti
[0:32:01] hålla er uppdaterade och förstå
[0:32:03] den här komplexiteten?
[0:32:05] Jag kan inte svara hur politiken
[0:32:07] är brett men jag försöker
[0:32:09] jag är ju typ finansministerkandidat
[0:32:11] så jag ägnar mycket tid åt budgetfrågor
[0:32:13] och tillväxt generellt och så där.
[0:32:15] Men jag lägger ganska mycket av den tid
[0:32:17] jag ändå får över på att försöka
[0:32:19] förstå ny teknologi och AI.
[0:32:21] Jag träffar en del personer
[0:32:23] som har en enorm erfarenhet av det här.
[0:32:25] Jag försöker träffa bolag.
[0:32:27] Jag försöker också träffa de myndigheter
[0:32:29] som jobbar med upphandlingsfrågor
[0:32:31] till exempel för att förstå
[0:32:33] hur påverkar det här över tid
[0:32:35] och hur kan man använda den här teknologin för att utveckla
[0:32:39] verksamhet på ett nytt sätt?
[0:32:41] Jag har också talat om att jag vill utarbeta
[0:32:43] ett program mot slöseri
[0:32:45] med skattemedel.
[0:32:47] Och det handlar om kriminell ekonomi,
[0:32:49] det handlar om hur vi jobbar med offentlig upphandling,
[0:32:51] det handlar om vinsterna i skolan
[0:32:53] som jag tycker är ett slöseri.
[0:32:55] Men det handlar också om hur vi ser till att medarbetare
[0:32:57] i välfärden
[0:32:59] gör det de ska på jobbet.

[0:33:01] Och där finns, tror jag, en enorm potential
[0:33:03] att använda ny teknologi
[0:33:05] för att göra jobbet roligare,
[0:33:07] enklare och mer medialt.
[0:33:09] Jag vill komma tillbaka till den här suveränitetsfrågan också,
[0:33:13] för den tycker jag är viktig
[0:33:15] och intressant.
[0:33:17] Kan du utveckla ytterligare tankar kring
[0:33:19] vad kan Sverige köpa, vad behöver vi göra
[0:33:23] tillsammans i Europa
[0:33:25] och vad behöver vi göra nationellt, tror du,
[0:33:27] för att få den här kontrollen
[0:33:29] av den här teknikstacken som vi pratar om?
[0:33:31] Ja, men ett, vi behöver ju köpa
[0:33:33] en del modern teknik,
[0:33:35] alltså maskiner, som gör det möjligt
[0:33:39] att göra beräkningar,
[0:33:41] driva AI-modeller och så.
[0:33:43] Det behöver vi.
[0:33:45] Och då behöver vi en relation med de som säljer det
[0:33:47] och då behöver vi en ganska nära relation
[0:33:49] inte minst med USA, som är en stor aktör
[0:33:51] på det här området.
[0:33:53] Och forskningen
[0:33:55] och inte minst näringslivets investeringar
[0:33:57] i USA är ju imponerande
[0:33:59] på det här området.
[0:34:01] Men jag tror att vi i Europa och Sverige
[0:34:03] också behöver fundera över
[0:34:05] hur bygger vi

[0:34:07] en djupare del av
[0:34:09] stacken som ni är inne på.
[0:34:11] Och då kan ju...
[0:34:13] Då måste vi fundera på
[0:34:15] vilka delar av samhället
[0:34:17] är mest sårbara.
[0:34:19] Där vi behöver mest typ av autonomi
[0:34:21] eller säkerhet. Och där måste man
[0:34:23] tror jag, bygga över tid.
[0:34:25] Och sen tror jag att vi ska ha en diskussion om
[0:34:27] inte bara autonomi i form av
[0:34:29] sårbarhet. Det kanske också handlar om
[0:34:31] ekonomisk rationalitet.
[0:34:33] Hur mycket ska vi betala?
[0:34:35] Kan du utveckla det?
[0:34:37] Jag vet inte hur mycket
[0:34:39] jag skulle vara jätteintresserad av att höra
[0:34:41] vilket belopp lägger vi på licenser
[0:34:43] idag.
[0:34:45] För verktyg som
[0:34:47] inte alltid är anpassad
[0:34:49] optimalt för den verksamhet
[0:34:51] som bedrivs i ett
[0:34:53] företag eller i en offentlig organisation.
[0:34:55] Hur kan vi över tid
[0:34:57] ändå kanske frigöra
[0:34:59] kraft för att också utveckla en del
[0:35:01] av de här tjänsterna eller
[0:35:03] på egen hand eller ihop. Naturligtvis ihop
[0:35:05] med privata företag som kan det.

[0:35:07] Men det finns... Jag tycker det är spännande.

[0:35:09] En del kommuner har ju börjat jobba med det här sättet.

[0:35:11] På smala områden där man behöver

[0:35:13] ha en ny AI-lösning,

[0:35:15] kan effektivisera, så bygger man med öppen

[0:35:17] källkod. Nästa aktör

[0:35:19] kan bygga vidare.

[0:35:21] Man kan bygga kompetens över tid.

[0:35:23] Det finns en möjlighet för både

[0:35:25] myndigheter och, menar jag då, kommuner

[0:35:27] att kanske samarbeta lite mer

[0:35:29] strukturerat för att bygga

[0:35:31] över tid en

[0:35:33] egen autonomi som också kanske

[0:35:35] kan spara en del pengar.

[0:35:37] Och där då göra det strategiskt utifrån, som du säger

[0:35:39] vilka områden skulle vi

[0:35:41] må bäst av att ha den här autonomin i

[0:35:43] och var kan vi köpa tekniken?

[0:35:45] Eller var någonstans lägger vi väldigt mycket pengar

[0:35:47] kanske i onödan, där vi skulle kunna tjäna en del pengar.

[0:35:49] Så att göra en saminvestering i någonting

[0:35:51] som kan få en öppen källkod.

[0:35:53] Exakt.

[0:35:55] Jag tänkte att vi skulle börja runda av.

[0:35:57] Jag är nyfiken på en sak till som avslutande fråga

[0:35:59] och det här är ett samtal som är komplext

[0:36:01] som spänner över väldigt många

[0:36:03] olika områden och ingångar.

[0:36:05] Det är teknik för att använda, att bygga

[0:36:07] politik och det är
[0:36:09] teknik som behöver regleras utav
[0:36:11] politiken. Hur komplext är
[0:36:13] den här snabba utvecklingen jämfört med
[0:36:15] andra frågor som
[0:36:17] man som politiker har att hantera?
[0:36:19] Oj.
[0:36:21] Bra fråga.
[0:36:23] Nej, men det svåra här
[0:36:25] är ju att man inte alltid
[0:36:27] förstår implikationen
[0:36:29] av teknologin, eller det
[0:36:31] gör det svårt. Ofta vill man ju kunna
[0:36:33] räkna ut vad som händer framåt.
[0:36:35] Och jag tycker inte så nu
[0:36:37] oj, nu låter jag pretentiös.
[0:36:39] Men jag tycker inte det är så svårt att se hur AI
[0:36:41] skulle kunna påverka våra
[0:36:43] företag, samhället på fem
[0:36:45] eller kanske sju års sikt.
[0:36:47] Men när jag börjar tänka 30-40 år
[0:36:49] då vet jag inte om min
[0:36:51] författningsförmåga klarar av
[0:36:53] och då kanske det inte är så att
[0:36:55] vi kan veta exakt hur det ska se ut om 40 år.
[0:36:57] Då får man väl istället
[0:36:59] ta en position och fundera på
[0:37:01] vad som är viktigt för oss att fundera över
[0:37:03] som samhälle och som land
[0:37:05] och så får man jobba på de områdena.

[0:37:09] Jag tror fortfarande i den här dystopiska tiden
[0:37:11] när allting beskrivs som hot
[0:37:13] och elände och så, och det är ju det mycket
[0:37:15] så tror jag att Sverige
[0:37:17] är ett av få, jag skulle inte byta
[0:37:19] mot något annat land.
[0:37:21] Om jag skulle fundera på vart vill jag vara aktiv då
[0:37:23] i den här nya tiden så är Sverige ett väldigt bra land.
[0:37:25] Så att
[0:37:27] man har lite skäl att vara optimistisk
[0:37:29] också, även i de mörkaste tiderna.
[0:37:31] Även om jag är rädd för den här
[0:37:33] mer konfliktfyllda geopolitiska världen.
[0:37:35] Det är inte roligt för ett litet land med 10 miljoner
[0:37:39] invånare. Vi kan bli klämda av det här
[0:37:41] och vi kan hamna. Men kan vi bygga nya
[0:37:43] allianser med länder som också
[0:37:45] Kanada är ett land som vi haft lite
[0:37:47] men det växer enormt våra relationer
[0:37:49] med Kanada. Sydkorea
[0:37:51] Singapore som vill ha
[0:37:53] länder i Asien som inte
[0:37:55] vill ha en
[0:37:57] en världsekonomi där det inte finns
[0:37:59] någon regelbok. EU förhandlar om ett
[0:38:01] frihandelsavtal med Indien. Hela Mercosu
[0:38:03] det finns möjlighet
[0:38:05] alltså Sydamerika. Det finns enorma
[0:38:07] möjligheter för Europa och Sverige att nu
[0:38:09] ta en ny position.

[0:38:11] Som inte bara handlar om att
[0:38:13] vi ska ha ett handelsavtal. Vi bygger
[0:38:15] nytt partnerskap runt om i världen
[0:38:17] för länder som vill ha en lite regelbaserad
[0:38:19] och ordnad världsordning.
[0:38:21] Det är en spännande utveckling.
[0:38:23] Men en större osäkerhet på lång sikt
[0:38:25] kring det här än andra frågor.
[0:38:27] Verkligen. Så är det.
[0:38:29] Hur hanterar man det?
[0:38:31] Ta klimatfrågorna.
[0:38:33] Den ligger väl lite likt
[0:38:35] i samma härad. Vi har ett
[0:38:37] enormt hot om vi inte hanterar klimat
[0:38:39] frågorna. Vi vet ungefär vilka sektorer
[0:38:43] och områden vi måste fokusera på
[0:38:45] för att ställa om.
[0:38:47] Men vi vet inte exakt hur allting kommer se ut
[0:38:49] om 20 år eller 30 år och så.
[0:38:51] Men
[0:38:53] om man backar tillbaka igen, Sverige
[0:38:55] vi har intressen, vi har
[0:38:57] kunnande, vi har positioner att ta
[0:38:59] och dessutom har vi ett näringsliv
[0:39:01] som vill driva den här utvecklingen framåt.
[0:39:03] Det är en win-win situation för oss.
[0:39:05] Så jag tror att AI är lite samma sak
[0:39:07] men i en sektor där
[0:39:09] det är mer osäkert hur allting
[0:39:11] utvecklas framöver.

[0:39:13] Men det är svårare med AI
[0:39:15] att det inte är en sektor igen.
[0:39:17] Jag tjarar om det.
[0:39:19] Det kommer att påverka så mycket
[0:39:21] och förhoppningsvis gör det också
[0:39:23] alla i någon mening smartare
[0:39:26] att vi kan använda den här tankekraften
[0:39:28] med AI för att bli smartare.
[0:39:30] Sen finns det dystopiska berättelser
[0:39:32] som säger att AI kanske gör oss lite dummare
[0:39:35] genom att vi inte tänker själva.
[0:39:37] Det där är otroligt viktigt att vi
[0:39:39] formar vår samhällsutveckling
[0:39:41] så att vi blir smartare som samhällen
[0:39:43] och individer och att det kan till och med
[0:39:45] hjälpa människor som inte
[0:39:47] får plats i samhället idag.
[0:39:48] AI kan ju vara en kraft att jämna ut villkor
[0:39:50] mellan olika grupper.
[0:39:51] Så det finns ganska spännande diskussioner
[0:39:53] här om man använder AI i människans tjänst.
[0:39:55] Lite grann som
[0:39:57] de senaste nobelpristagarna
[0:39:59] ändå har pekat på att om AI
[0:40:01] blir ett verktyg för människan
[0:40:03] så finns det väldigt stora möjligheter i det.
[0:40:05] Mikael Damberg, stort tack för att du gästade
[0:40:07] AI Sweden podcast.